

Spoštovani učenci 8. razreda,

pred vami so navodila za četrtek, ko boste:

- utrdili in ponovili pojme: globalizacija, bruto družbeni proizvod (BDP)

- spoznali nove pojme: naravni prirastek, stopnja neenakosti

Sproti ali najkasneje do srede mi pošljite dokaze vašega dela (poslikano/skenirano nalogo) na elektronski naslov slavica.balek@guest.arnes.si

V primeru, da vam karkoli ne bo jasno ali da boste naleteli na težave pri delu, me lahko kontaktirate na naslednjem elektronskem naslovu:
slavica.balek@guest.arnes.si

Želim vam uspešno delo.

Lep pozdrav,

učiteljica Slavica Balek Haddaoui

NAVODILA ZA DELO

NASLOV: Razlaga novih pojmov

- 1. RAZLAGA POJMOV:** S pomočjo SDZ in spleta pojasni naslednje pojme:

Naravni prirastek –

BDP (bruto družbeni proizvod) –

Stopnja enakosti -

2. Naštej države, ki predstavljajo središča politične in gospodarske moči. Najmočnejšo med njimi obkroži.

- 3. Ali so najbogatejše države tudi središča politične in gospodarske moči?**
Pomagaj si z zemljevidom v SDZ, str. 96 – zapiši kratek komentar.

Središča politične in gospodarske moči na svetu

Nekatere države lahko zaradi svoje gospodarske in vojaške moči uveljavljajo vpliv na svetovni ravni. To pomeni, da lahko druge države s svojo politično, vojaško ali gospodarsko močjo prisilijo v ravnanje, ki je v interesu njih kot velesil. V sedanjem svetu imata pomemben položaj ZDA in Evropska unija. V zadnjih desetletjih so se oblikovala tudi druga središča moči, kot so Kitajska, Rusija in Indija.

Veliko pozornosti svetovne javnosti je v zadnjem desetletju prejela Kitajska, ki naj bi po nekaterih napovedih v naslednjem desetletju po gospodarski moči že prehitela ZDA. Njena gospodarska moč izhaja iz združevanja tehnoloških in gospodarskih zmogljivosti s tradicionalno kitajsko kulturo, ki spodbuja delavnost in spoštljivost do vodij. Treba pa se je tudi zavedati, da kitajsko gospodarstvo, ki ga upravlja avtoritarni sistem, krši človekove pravice, skoraj ne pozna delavskih pravic in izkorišča otroke za delovno silo. Kitajska je tudi velik onesnaževalec okolja.

Nadzor nad surovinami

Zemlja ima omejene količine vode, hrane, energije in surovin za proizvodnjo različnega blaga. Vse naštetu pa je nujen predpogoj za življenje ter izkazovanje gospodarske in politične uspešnosti neke države. Zaradi surovin in nadzora nad pomembnimi območji in potmi so se že od nekdaj med državami pojavljali spori in tudi vojne.

V obdobju po drugi svetovni vojni je sodelovanje držav v mednarodnih organizacijah (OZN, EU in drugih, ki smo jih že omenili v poglavju Slovenija, Evropska unija in svet) kljub občasnim napetostim pripomoglo k temu, da se je svetovni mir ohranil.

5. Ob primeru Etiopije, ki je predstavljen spodaj, razmisli, zakaj je za ohranjanje svetovnega miru pomembno, da se države dogovarjajo na mednarodni ravni.

V Etiopiji so se v letu 2016 spopadali z najhujšo sušo v zadnjih petdesetih letih. Prizadela je območje, na katerem je živele 30 milijonov ljudi. Ti so zaradi že tretje zaporedne propadle letine nujno potrebovali pomoč, saj jim je grozila lakota. 14.000 družin, ki se je ukvarjalo s poljedelstvom, je zaradi iskanja dela ali zaloga čiste vode zapustilo svoje domove. Človekoljubne organizacije in etiopska vlada so sporočile, da morajo zbrati za več kot 1,4 milijarde ameriških dolarjev pomoči, če želijo obvladati krizo, a je bila po poročanju medijev zbrana le okoli polovica teh sredstev. Etiopski premier je svet pozval, naj daruje več. Poziv k 1,4-milijardni pomoči je bil v letu 2016 sicer tretji največji poziv po tistih za Sirijo in Jemen, v katerih še zdaj divja vojna.



Proizvodnja v kitajskih tovarnah se vse bolj avtomatizira in robotizira.

ALI VEŠ?

Zaradi suše in nerodovitne prsti danes na svetu pomanjkanje pitne vode in lakoto trpi okoli milijarda ljudi.



V mnogih nerazvitih državah, tudi v Etiopiji, se spopadajo s pomanjkanjem vode.